

ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

**-ПРЕВЕНЦИЈА И
РЕАГОВАЊЕ-**
НАМЕЊЕНО **УЧЕНИЦИМА,**
НАСТАВНИЦИМА,
РОДИТЕЉИМА, КАО И СВИМА
КОЈИ РАДЕ НА ЗАШТИТИ
УЧЕНИКА ОД НАСИЉА,
ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА

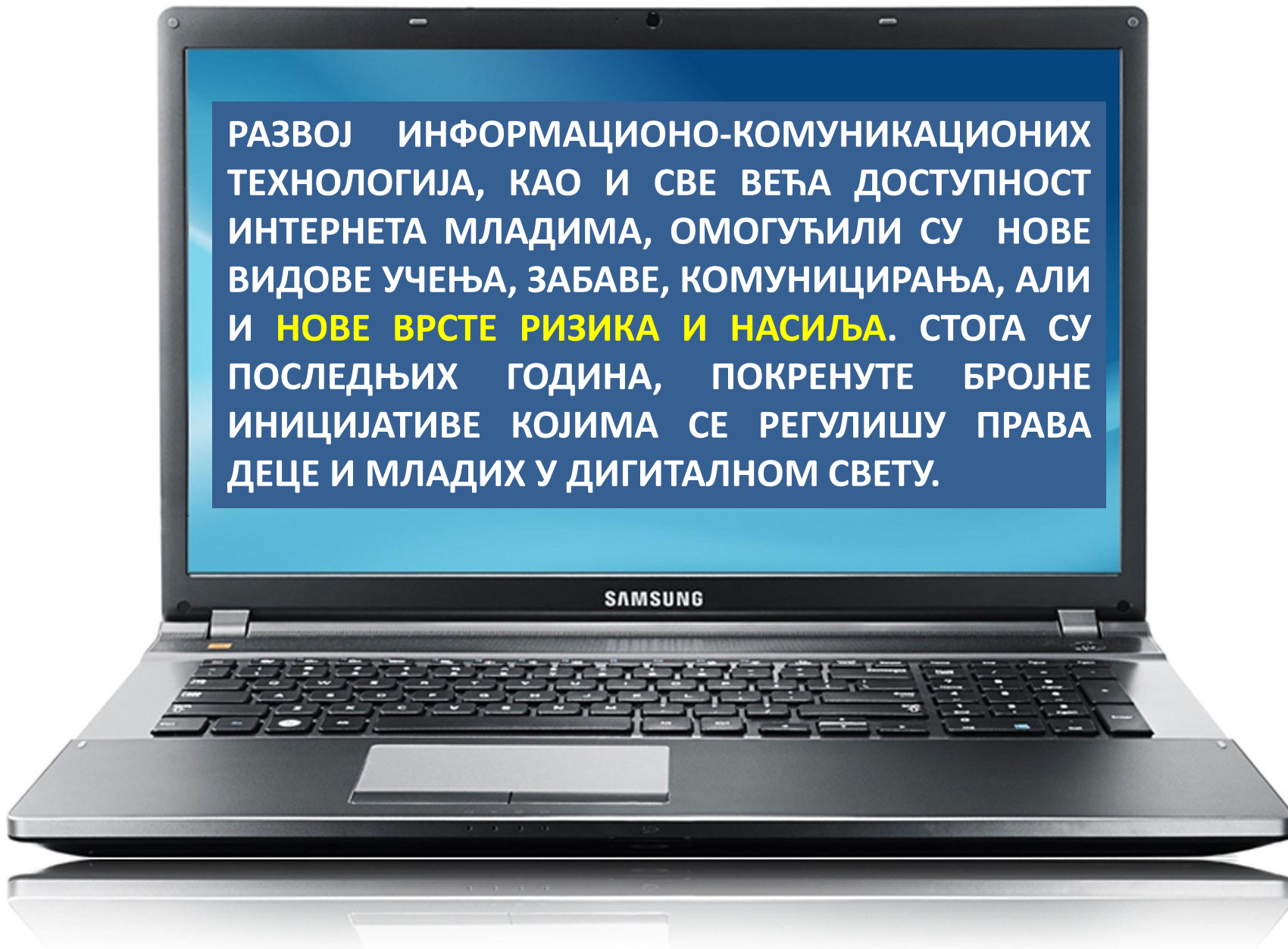
Педагошко друштво Србије, организовало је обуку у 4 града (Београд, Ниш, Чачак и Нови Сад) под називом **"Оснаживање запослених у образовно-васпитном систему за заштиту ученика од дигиталног насиља"** намењену представницима школских управа и основних и средњих школа са територије свих школских управа.

- **Дигитална писменост или дигитална компетенција** представља једну од кључних вештина неопходних за „**преживљавање**“ у 21. веку.
- Према Европском оквиру кључних компетенција за целоживотно учење , дигитална компетенција налази се међу осам **кључних компетенција за целоживотно учење** и активно учешће у друштву.
- дефинише се као **способност критичког и безбедног коришћења технологије на послу, у слободно време и у комуникацији** (European Parliament and the Council, 2006).

РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА, КАО И СВЕ ВЕЋА ДОСТУПНОСТ ИНТЕРНЕТА МЛАДИМА, ОМОГУЋИЛИ СУ НОВЕ ВИДОВЕ УЧЕЊА, ЗАБАВЕ, КОМУНИЦИРАЊА, АЛИ И **НОВЕ ВРСТЕ РИЗИКА И НАСИЉА**. СТОГА СУ ПОСЛЕДЊИХ ГОДИНА, ПОКРЕНУТЕ БРОЈНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ КОЈИМА СЕ РЕГУЛИШУ ПРАВА ДЕЦЕ И МЛАДИХ У ДИГИТАЛНОМ СВЕТУ.

SAMSUNG

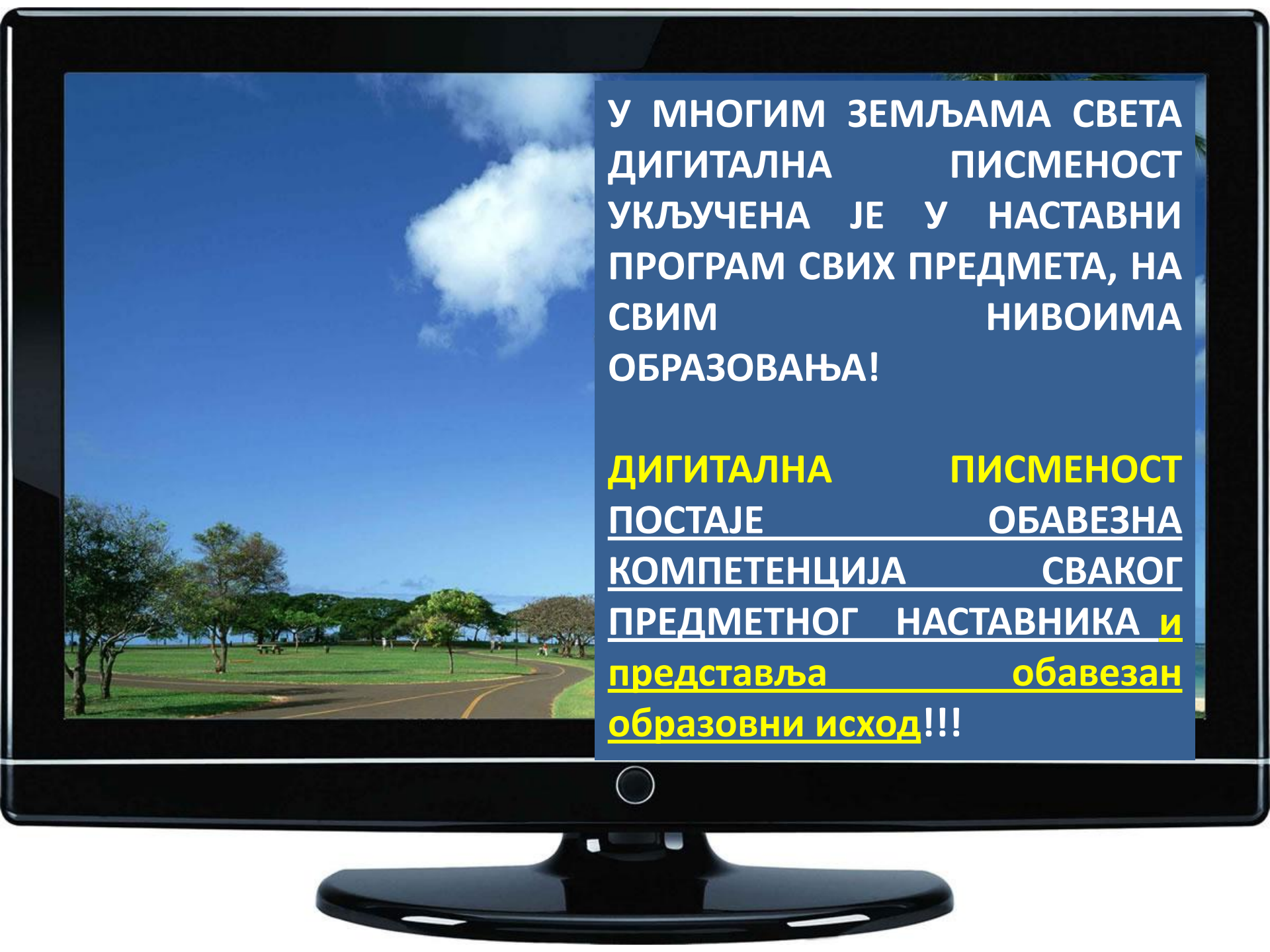

КАКО ЈЕ ДИГИТАЛНА КОМУНИКАЦИЈА
ГОТОВО СВАКОДНЕВНИ ВИД
КОМУНИКАЦИЈЕ ДАНАШЊИХ УЧЕНИКА ,
ВАЖНО ЈЕ ДА РАЗУМЕМО НА КОЈЕ СВЕ
НАЧИНЕ , И ПОД КОЈИМ УСЛОВИМА,
ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ МОЖЕ ДА ОСТАВИ
ОЗБИЉНЕ ЕМОЦИОНАЛНЕ , ПСИХИЧКЕ И
СОЦИЈАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ НА СВЕ ОСОБЕ
КОЈЕ СУ МУ ИЗЛОЖЕНЕ.

SAMSUNG

SAMSUNG

The image shows a computer monitor with a black bezel and a stand. The screen displays a slide with a blue background on the right and a photograph of a park on the left. The park photo shows a paved path curving through a green lawn with several trees under a clear blue sky with a few white clouds. The text on the slide is in white and yellow, with some words underlined.

У МНОГИМ ЗЕМЉАМА СВЕТА
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ
УКЉУЧЕНА ЈЕ У НАСТАВНИ
ПРОГРАМ СВИХ ПРЕДМЕТА, НА
СВИМ НИВОИМА
ОБРАЗОВАЊА!

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ
ПОСТАЈЕ ОБАВЕЗНА
КОМПЕТЕНЦИЈА СВАКОГ
ПРЕДМЕТНОГ НАСТАВНИКА и
представља обавезан
образовни исход!!!

ШТА ЈЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ?

- **КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (МОБИЛНИХ ТЕЛЕФОНА И ИНТЕРНЕТА) С ЦИЉЕМ ДА СЕ ДРУГА ОСОБА УЗНЕМИРИ, ПОВРЕДИ, ПОНИЗИ И ДА ЈОЈ СЕ НАНЕСЕ ШТЕТА.**

ОРУЂА ЗА ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

- **СОЦИЈАЛНЕ МРЕЖЕ**
(Facebook, Google, Twitter,...)
- **СМС поруке**
- **ИМЕЈЛОВИ**
- **СЛИКОВНЕ ПОРУКЕ И**
ВИДЕО МАТЕРИЈАЛИ
- **ПРИЧАОНИЦЕ (chat)**
- **БЛОГ, ФОРУМ**
- **ВИДЕО ИГРЕ**

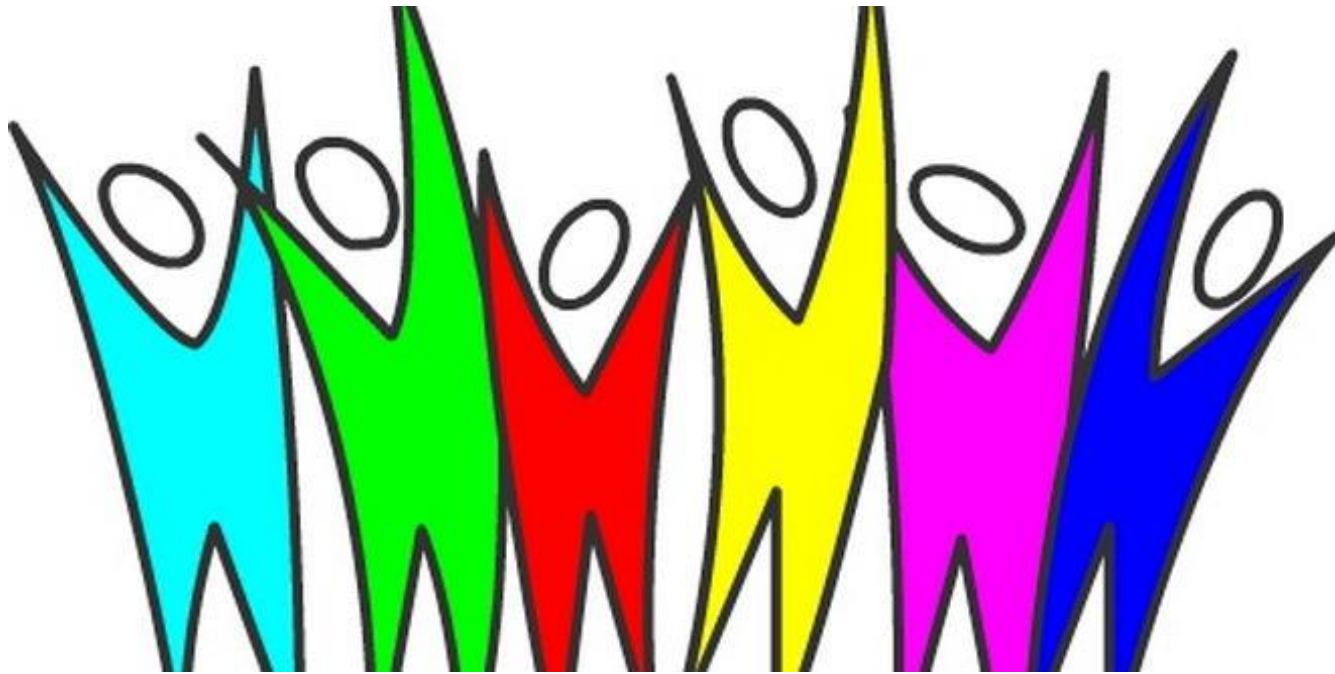
УЧЕНИЦИ

РОДИТЕЉИ

НАСТАВНИЦИ

УЧЕНИЦИ

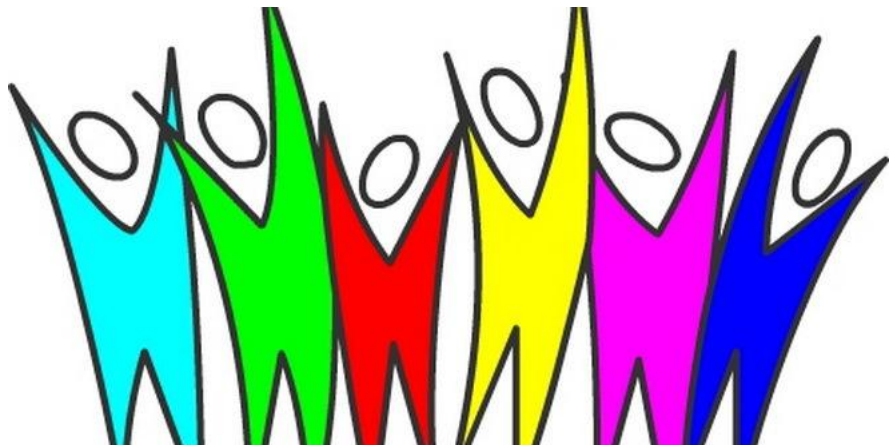
МОБИЛНИ ТЕЛЕФОН ИМА **94%** ОСНОВАЦА И **99%** СРЕДЊОШКОЛАЦА

ПРИСТУП ИНТЕРНЕТУ ИМА **89%** ОСНОВАЦА И
92% СРЕДЊОШКОЛАЦА

УКУПНО **62%** ОСНОВАЦА И **84%** СРЕДЊОШКОЛАЦА ИЗЛОЖИЛО ЈЕ
СЕБЕ НЕКОМ ОД РИЗИКА НА ИНТЕРНЕТУ

ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ ДОЖИВЕЛО ЈЕ **37%** ОСНОВАЦА И
66% СРЕДЊОШКОЛАЦА

УКУПНО **22%** ОСНОВАЦА И **30%** СРЕДЊОШКОЛАЦА ВИДЕЛО ЈЕ ИЛИ
ЧУЛО ДА ЊИХОВИ ВРШЊАЦИ **ВРШЕ / ТРПЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ**

**ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ НЕОДВОЈИВО
ЈЕ ОД КЛАСИЧНОГ НАСИЉА. ИАКО
СЕ ДЕШАВА У „ВИРТУЕЛНОМ“
ОКРУЖЕЊУ, ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ
ЧЕСТО ИМА **УЗРОКЕ** И / ИЛИ
ПОСЛЕДИЦЕ У РЕАЛНОМ
ОКРУЖЕЊУ!**

КОЈИ УЧЕНИЦИ ЧЕШЋЕ ТРПЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ?

- ШТО СУ УЧЕНИЦИ СТАРИЈИ, ТО СУ ЧЕШЋЕ ИЗЛОЖЕНИ
- ДЕВОЈЧИЦЕ СУ ЧЕШЋЕ ИЗЛОЖЕНЕ И ЧЕШЋЕ СУ СВЕДОЦИ ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА
- УЧЕНИЦИ СА ЛОШИЈИМ ШКОЛСКИМ УСПЕХОМ
- УЧЕНИЦИ СЛАБИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ
- УЧЕНИЦИ КОЈИ ЧЕШЋЕ КОРИСТЕ ИНТЕРНЕТ
- УЧЕНИЦИ КОЈИ СУ СКЛОНИЈИ РИЗИЧНОМ ПОНАШАЊУ И КОЈИ СУ ЧЕШЋЕ ИЗЛОЖЕНИ КЛАСИЧНИМ ОБЛИЦИМА НАСИЉА

КОЈИ УЧЕНИЦИ ЧЕШЋЕ ВРШЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ?

- ШТО ЧЕШЋЕ КОРИСТЕ ИНТЕРНЕТ
- УЧЕНИЦИ КОЈИ СУ НАСИЛНИ У ДИРЕКТНОЈ КОМУНИКАЦИЈИ
- УЧЕНИЦИ - ДЕЧАЦИ
- НЕДОСТАТАК РОДИТЕЉСКЕ ПАЖЊЕ, НЕПОСТОЈАЊЕ ЈАСНИХ ГРАНИЦА И НАСИЛНО ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА ДОПРИНОСЕ НАСИЛНОМ ПОНАШАЊУ ДЕЦЕ
- ЛОША КОМУНИКАЦИЈА И НЕГАТИВНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ СВИХ УЧЕСНИКА ШКОЛСКОГ ЖИВОТА (ученици, родитељи, наставници)

КАКО УЧЕНИЦИ РЕАГУЈУ НА УЗНЕМИРАВАЊЕ ЊИХОВИХ ВРШЊАКА ПУТЕМ ДИГИТАЛНИХ МЕДИЈА?

ПОМАЖУ

онима који трпе насиље

Покушао сам да им помогнем да откријемо ко је та особа.

Помогао сам им да те особе блокирају и да се тако заштите.

Обратила сам се другу и рекла да каже родитељима. Рекла сам старијим особама.

СУПРОТСТАВЉАЈУ СЕ

особама које су насилне

Претили смо им батинама.

Вратили смо им на исти начин.

Тукли смо их.

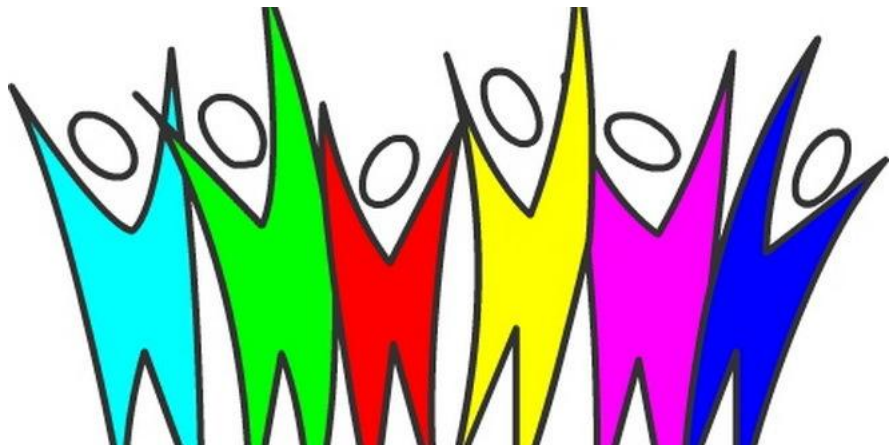
НЕ ЧИНЕ НИШТА

(пасивно посматрају)

Заиста не знам како бих помогла.

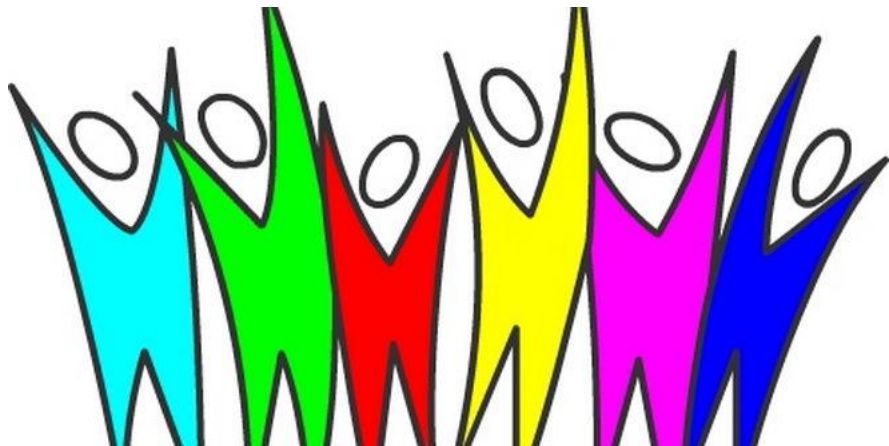
Ништа, нећу да се мешам у такве ствари.

Нисам ништа урадила, грозно се осећам сада

ШТА УЧЕНИЦИ РАДЕ КАДА СУ ИЗЛОЖЕНИ ДИГИТАЛНОМ НАСИЉУ?

- 5% → ГОВОРЕ ДРУГУ ИЛИ ДРУГАРИЦИ
- 2% → ГОВОРЕ РОДИТЕЉИМА
- 1% → ГОВОРЕ НЕКОМ ОДРАСЛОМ У ШКОЛИ (наставник, психолог, педагог,..)
- 2% → ПОКУШАВАЈУ ДА РАЗГОВАРАЈУ СА НАСИЛНОМ ОСОБОМ
- 4% → НЕ ЧИНЕ НИШТА
- 3% → ПОКУШАВАЈУ ДА ВРАТЕ ИСТОМ МЕРОМ
- 6% → НЕШТО ДРУГО

ИСТРАЖИВАЊЕ СПРОВЕДЕНО
2015. ГОДИНЕ У ОКВИРУ
НАЦИОНАЛНЕ СТУДИЈЕ О
ДРУШТВЕНОМ ПРОБЛЕМУ
СЕКСУАЛНОГ ЗЛОСТАВЉАЊА
ДЕЦЕ

ИСТРАЖИВАЊЕМ ЈЕ ОБУХВАЋЕНО 2053 УЧЕНИКА, УЗРАСТА ОД 10 ДО 18 ГОДИНА, ИЗ 97 ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА У СРБИЈИ.

Како изјављују ученици, најчешће место на коме се дешава сексуално узнемиравање **и насиље** је:

33 %

КУЋА

22 %

ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ

14 %

ПАРК / ПРИРОДА

7 %

ШКОЛА

РОДИТЕЛИ

**ВЕЋИНА РОДИТЕЉА (85%) СМАТРА ДА ЈЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ
ИНТЕРНЕТ БЕЗБЕДНИЈЕ МЕСТО ОД УЛИЦЕ**

**ВЕЋИНА РОДИТЕЉА (83%) СМАТРА ДА ЈЕ ЊИХОВО ДЕТЕ ДОВОЉНО
ОПРЕЗНО И СПРЕТНО ДА ИЗБЕГНЕ ОПАСНОСТИ НА ИНТЕРНЕТУ**

**САМО ЈЕДНА ПЕТИНА РОДИТЕЉА (22%) ПОДУЧАВА ДЕТЕ КАКО ДА
КОРИСТИ ИНТЕРНЕТ**

**ЈОШ МАЊЕ РОДИТЕЉА (15%) СА СВОЈОМ ДЕЦОМ УЧЕСТВУЈЕ У
ЗАЈЕДНИЧКИМ АКТИВНОСТИМА НА ИНТЕРНЕТУ**

**Међу родитељима деце која су изјавила да су доживела дигитално
насиље, чак је 83% оних који кажу да их дете о томе није известило!!!**

НАСТАВНИЦИ

**ПОЛОВИНА ИСПИТАНИХ НАСТАВНИКА ИЗ ЦЕЛЕ СРБИЈЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ
ОДГОВАРАЈУЋЕ ВЕШТИНЕ КОРИШЋЕЊА РАЧУНАРА И ИНТЕРНЕТА**

**47% НАСТАВНИКА СМАТРА ДА ЈЕ НЕДОВОЉНО ИНФОРМИСАНА О
ДИГИТАЛНОМ НАСИЉУ**

**ЗБОГ ВЕРБАЛНОГ НАСЕЉА У КОМУНИКАЦИЈИ „ЛИЦЕМ У ЛИЦЕ“ ОЗБИЉНО БРИНЕ
30% НАСТАВНИКА, А ЗБОГ НАСИЉА НА СОЦИЈАЛНИМ МРЕЖАМА 17%**

**ШТО НАСТАВНИЦИ ЧЕШЋЕ КОРИСТЕ ИНТЕРНЕТ, ТО ОЗБИЉНИЈЕ
СХВАТАЈУ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ.**

**КАКО НАСТАВНИЦИ ПРОЦЕЊУЈУ СВОЈЕ ВЕШТИНЕ И ИНФОРМИСАНОСТ О
ДИГИТАЛНОМ НАСИЉУ?**

ГОТОВО СВИ НАСТАВНИЦИ (96%) СМАТРАЈУ ДА ЈЕ ДУЖНОСТ ШКОЛЕ
ДА ПОДУЧАВА УЧЕНИКЕ КАКО ДА СЕ ЗАШТИТЕ ОД ДН

МЕЂУТИМ, 29% НАСТАВНИКА КАЖЕ ДА ШКОЛЕ ЗАИСТА ПОДУЧАВАЈУ
УЧЕНИКЕ КАКО ДА СЕ ЗАШТИТЕ ОД ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА

ДВЕ ТРЕЋИНЕ НАСТАВНИКА (63%) СМАТРА ДА ШКОЛА НЕМА
ДОВОЉНО КАПАЦИТЕТА ДА СЕ СУОЧИ СА ПРОБЛЕМОМ ДН

АЛИ ИСТО ТОЛИКО НАСТАВНИКА (63%) МИСЛИ ДА РОДИТЕЉИ
ИМАЈУ КЉУЧНУ УЛОГУ У РЕШАВАЊУ ПРОБЛЕМА ДН

КАКВА ЈЕ, ПО МИШЉЕЊУ НАСТАВНИКА, УЛОГА ШКОЛЕ У ПРЕВЕНЦИЈИ И
РЕШАВАЊУ ПРОБЛЕМА ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА ?

ПРЕВЕНЦИЈА ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА

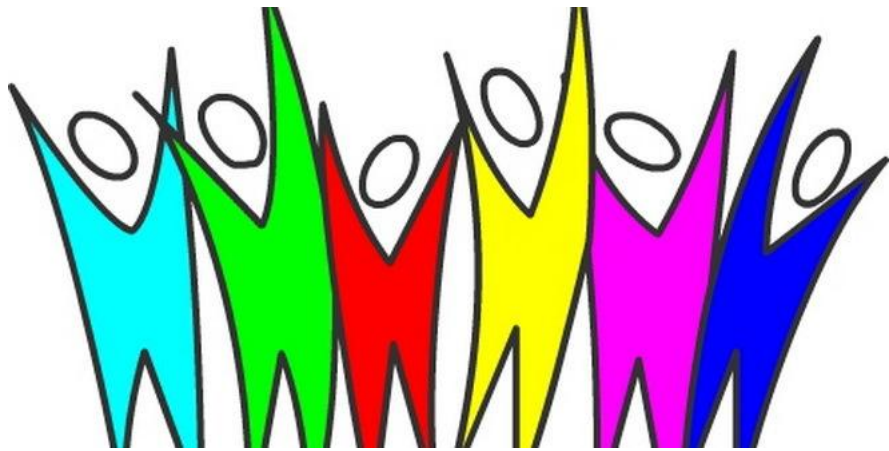
**ДЕЦА МОЖДА ЗНАЈУ ВИШЕ О ИНТЕРНЕТУ,
АЛИ ОДРАСЛИ ЗНАЈУ ВИШЕ О ЖИВОТУ!**

РАЗВИЈАЊЕ ДИГИТАЛНЕ ПИСМЕНОСТИ (ученика, наставника, родитеља) подразумева

- ДА СЕ УНАПРЕДЕ ВЕШТИНЕ ПРИМЕНЕ ТЕХНИЧКИХ МЕРА ЗАШТИТЕ
- ДА СЕ РАЗВИЈЕ СВЕСТ О РИЗИЦИМА
- ДА СЕ РАЗВИЈЕ СВЕСТ О МОГУЋНОСТИМА И ПОЗИТИВНИМ АСПЕКТИМА КОРИШЋЕЊА ДИГИТАЛНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

СТИЦАЊЕ СОЦИЈАЛНИХ ВЕШТИНА (ученика, наставника, родитеља) подразумева

- ВЕШТИНА НЕНАСИЛНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И У РЕАЛНОМ И У ДИГИТАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ
- НЕГОВАЊЕ ПОРОДИЧНЕ / ШКОЛСКЕ КЛИМЕ КОЈА НЕ ТОЛЕРИШЕ НИЈЕДНУ ВРСТУ НАСИЉА, ПА НИ **ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ**

ШТА БИ УЧЕНИЦИ ТРЕБАЛО ДА ЗНАЈУ У ВЕЗИ СА ПРЕВЕНЦИЈОМ ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА?

ИМАЈТЕ НА УМУ ДА ИНТЕРНЕТ НИЈЕ КРЕИРАН С ЦИЉЕМ ДА БУДЕ ПРИЈАТЕЉСКО ОКРУЖЕЊЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ! ЧЕСТО НИСТЕ СВЕСНИ ДА СВОЈИМ ПОНАШАЊЕ ПОВРЕЂУЈЕТЕ ДРУГЕ И ДА ЗАПРАВО ЧИНИТЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

Савети:

- **ОДНОСИТЕ СЕ ПРЕМА ДРУГИМА С ПОШТОВАЊЕМ**
- **БУДИТЕ СВЕСНИ ТРАГОВА КОЈЕ ОСТАВЉАТЕ У ДИГИТАЛНОМ СВЕТУ (дигитални отисци – када „постујете“ , „шерујете“, „твитујете“....)**
- **БУДИТЕ ОПРЕЗНИ СА ЛИЧНИМ ИНФОРМАЦИЈАМА, НЕ ДЕЛИТЕ ИХ СА ДРУГИМА**
- **ОБРАТИТЕ ПАЖЊУ НА ЈЕЗИК КОЈИМ КОМУНИЦИРАТЕ НА ИНТЕРНЕТУ (без грубих и вулгарних порука)**
- **ПОМОЗИТЕ ОСОБАМА КОЈЕ СЕ НЕ СНАЛАЗЕ НАЈБОЉЕ НА ИНТЕРНЕТУ (солидарност)**
- **БУДИТЕ СВЕСНИ ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА (чешће је него што то многи млади мисле)**
- **НЕМОЈТЕ ПАСИВНО ДА ПОСМАТРАТЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ, ПРИЈАВИТЕ ГА (предметном наставнику, одељењском старешини, школском тиму за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања)**
- **КОРИШЋЕЊЕ ИНТЕРНЕТА СВЕДИТЕ НА РАЗУМНУ МЕРУ**

ШТА БИ НАСТАВНИЦИ ТРЕБАЛО ДА ЗНАЈУ У ВЕЗИ СА ПРЕВЕНЦИЈОМ ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА?

НИЈЕ НЕОПХОДНО ДА ПОЗНАЈЕТЕ СВА ДОСТИГНУЋА У ОБЛАСТИ ДИГИТАЛНИХ ТЕХНОЛОГИЈА, АЛИ ЈЕ ВЕОМА ВАЖНО **ДА ПОКАЖЕТЕ ИНТЕРЕСОВАЊЕ** ЗА ОНО ШТО ДЕЦА / УЧЕНИЦИ РАДЕ НА ИНТЕРНЕТУ (коришћењем мобилног телефона, рачунара,...)

- **РАЗГОВАРАЈТЕ СА УЧЕНИЦИМА О ПРЕДНОСТИМА КОРИШЋЕЊА ДИГИТАЛНИХ ТЕХНОЛОГИЈА**
- **УНАПРЕЂУЈТЕ СВОЈЕ ДИГИТАЛНЕ ВЕШТИНЕ**
- **ДЕФИНИШИТЕ ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА ДРУШТВЕНИХ МРЕЖА (садржаји, време које проводе на интернету, последице у случају кршења тих правила,...)**
- **УСПОСТАВЉАЈТЕ КВАЛИТЕТАН ОДНОС СА УЧЕНИЦИМА (уважавање и разумевање)**
- **ПРЕУЗМИТЕ ОДГОВОРНОСТ ЗА СВОЈЕ ПОСТУПКЕ (будите јасни, одговорни и доследни – тако учите децу да се и она понашају одговорно – књига обавештења – правила понашања у учионици – важе за све – ауторитет наставника)**

ПРЕДЛОГ ИДЕЈА ЗА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ МОГУ ДА СЕ ОРГАНИЗУЈУ У ШКОЛИ

- УРЕЂИВАЊЕ ПОСЕБНИХ СТРАНИЦА НА САЈТУ ШКОЛЕ СА САДРЖАЈИМА О БЕЗБЕДНОСТИ НА ИНТЕРНЕТУ И ДИГИТАЛНОМ НАСИЉУ
- ИЗРАДА ШКОЛСКИХ ПАНОА
- ГЛЕДАЊЕ СПОТОВА / ФИЛМОВА О ДИГИТАЛНОМ НАСИЉУ, **УЗ ОБАВЕЗАН РАЗГОВОР НАКОН ТОГА**
- ОРГАНИЗОВАЊЕ ВРШЊАЧКИХ ОБУКА И РАДИОНИЦА (старији ученици за млађе ученике)
- ПОЗИВАЊЕ ПРЕДСТАВНИКА МУП-а У ШКОЛУ ДА ГОВОРЕ О БЕЗБЕДНОСТИ НА ИНТЕРНЕТУ
- ОРГАНИЗОВАЊЕ КВИЗОВА О ДИГИТАЛНОМ НАСИЉУ НА НИВОУ ОДЕЉЕЊА, РАЗРЕДА, ШКОЛЕ
- ОРГАНИЗОВАЊЕ АКТИВНОСТИ ПОВОДОМ ДАНА БЕЗБЕДНОГ ИНТЕРНЕТА (сваке године, другог уторка у фебруару, у преко 100 земаља света, на свим континентима).

РЕАГОВАЊЕ НА ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

„ШКОЛА ЈЕ ДУЖНА ДА РЕАГУЈЕ УВЕК КАДА ПОСТОЈИ СУМЊА ИЛИ САЗНАЊЕ ДА УЧЕНИК ТРПИ НАСИЉЕ, БЕЗ ОБЗИРА НА ТО ГДЕ СЕ ОНО ДОГОДИЛО, ДОГАЂА ИЛИ ПРИПРЕМА!“ Правилник о протоколу поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање

ОБЛИЦИ НАСИЉА

- **КЛАСИЧАН ОБЛИК НАСИЉА** (физичко, психичко, социјално)
- **ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ** (електронско – злоупотреба информационих технологија – угрожавање достојанства)
- **СЕКСУАЛНО НАСИЉЕ** (онлајн, офлајн)

НИВОИ НАСИЉА

- **3.НИВО (најтежи облици** – реагују сви наставници, а решава тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, полиција, социјална и здравствена служба)
- **2.НИВО (реагују сви наставници**, а решавају одељенски старешина, родитељ, тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања)
- **1.НИВО (најлакши облици** – реагују сви наставници, а евидентира и решава одељенски старешина и родитељ / старатељ)

ЧИНИОЦИ НАСИЉА

- Интензитет
- Степен ризика
- Учесталост
- Последице
- Учесници
- Карактеристике личности

РЕАГОВАЊЕ НА ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

„ШКОЛА ЈЕ ДУЖНА ДА РЕАГУЈЕ УВЕК КАДА ПОСТОЈИ СУМЊА ИЛИ САЗНАЊЕ ДА УЧЕНИК ТРПИ НАСИЉЕ, БЕЗ ОБЗИРА НА ТО ГДЕ СЕ ОНО ДОГОДИЛО, ДОГАЂА ИЛИ ПРИПРЕМА!“ Правилник о протоколу поступања у одговору на насиље, заостављање и занемаривање

- НЕ ОДГОВАРАЈТЕ НА УЗНЕМИРАВАЈУЋЕ И ПРЕТЕЋЕ ПОРУКЕ
- САЧУВАЈТЕ ДОКАЗЕ УЗНЕМИРАВАЊА
- ОНЕМОГУЋИТЕ ОСОБИ КОЈА ВАС УЗНЕМИРАВА ДА ПОНОВО СТУПИ У КОНТАКТ С ВАМА
- ПОДЕЛИТЕ НЕГАТИВНО ИСКУСТВО СА ОСОБОМ У КОЈУ ИМАТЕ ПОВЕРЕЊА
- ПОДРЖИТЕ ОСОБУ КОЈА ТРПИ НАСИЉЕ
- ОБРАТИТЕ СЕ ЗА ПОМОЋ ОДРАСЛИМА
- УПУТИТЕ ДРУГОВЕ И ДРУГАРИЦЕ НА ОНЛАЈН СЕРВИС ЗА ПОДРШКУ УЧЕНИЦИМА КОЈИ СУ ИСКУСИЛИ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ
- ПРИЈАВИТЕ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ УСТАНОВАМА КОЈЕ СУ ЗА ТО НАДЛЕЖНЕ (полиција, центар за социјални рад, здравствене службе,..)

ПРВИ КОРАК У ПРУЖАЊУ ПОДРШКЕ ДЕТЕТУ ЈЕСТЕ ДА БУДЕТЕ ДОБАР СЛУШАЛАЦ И ДА РАЗГОВАРАТЕ О ПРОБЛЕМУ БЕЗ ОСУЂИВАЊА И КРИТИКОВАЊА!

КОМЕ ПРИЈАВИТИ ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ?

У ШКОЛИ

- ПРЕДМЕТНОМ НАСТАВНИКУ
- ОДЕЉЕЊСКОМ СТАРЕШИНИ
- ШКОЛСКОМ ТИМУ ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

ШКОЛА ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА СВАКИ ОБЛИК НАСИЉА ТРЕЋЕГ НИВОА ПРИЈАВИ НАДЛЕЖНОЈ ШКОЛСКОЈ УПРАВИ У РОКУ ОД 24 САТА.

ВАН ШКОЛЕ

- СОС телефонска линија у оквиру Министарста просвете, науке и технолошког развоја (0800 / 200-201)
- ОДЕЉЕЊЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ВТК – Министарство унутрашњих послова Републике Србије (011 / 306-2000)
- ВИШЕ ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО у Београду – одељење за борбу против ВТК (vtk@beograd.vtk.jt.rs), (011 / 360 – 1272)

Процедура за имплементацију активности садржаних у Приручнику „Дигитално насиље: превенција и реаговање“

Образовна-васпитна установа је у обавези да, до краја школске 2016.године, реализује активности на плану заштите ученика од дигиталног насиља, тако да обухвате минимум две радионице за родитеље, наставнике и ученике. Извештај о реализованим активностима, као и примере добре праксе, послати на digitalno.bezbedno@mpn.gov.rs

Процедура за имплементацију активности садржаних у Приручнику „Дигитално насиље: превенција и реаговање“

Школске **2016/2017** године, образовно-васпитна установа у обавези је да:

- изврши анализу стања безбедности** у установи и у складу са тим, **припреми Програм заштите деце и ученика од насиља** у коме ће у оквиру превентивних активности планирати реализацију радионица са ученицима, родитељима и наставницима
- предвиди мере интервенције** које ће обухватити **јасне процедуре** које се користе у случајевима дигиталног насиља, као и да подели улоге и одговорности
- да о свему наведеном благовремено и транспарентно информише све актере школског живота
- извештај о реализованим активностима**, са приложеним примерима добре праксе шаље координатору за превенцију насиља надлежне школске управе до краја школске 2016/2017. године

ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

**-ПРЕВЕНЦИЈА И
РЕАГОВАЊЕ-**
НАМЕЊЕНО **УЧЕНИЦИМА,**
НАСТАВНИЦИМА,
РОДИТЕЉИМА, КАО И СВИМА
КОЈИ РАДЕ НА ЗАШТИТИ
УЧЕНИКА ОД НАСИЉА,
ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА

